

ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ ВОДНИХ РЕСУРСІВ У АГРАРНОМУ СЕКТОРІ

Костирко А.Г.,

*канд. економ. наук, старший викладач кафедри
обліку і оподаткування,*

*Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна*

Козаченко Л.А.,

канд. економ. наук, доцент кафедри обліку і оподаткування,

*Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна*

Визначено основні чинники впливу на рівень водозабезпечення. Проаналізовано динаміку і структуру використання прісної води підприємствами галузей економіки. Окреслено комплекс заходів зі збереження водних ресурсів у аграрному секторі.

***Ключові слова:** водні ресурси, водокористування, водозабезпечення, екологічні проблеми, економіка водокористування*

Ситуація з розвитком урбанізації, зростання населення планети, збільшення промислових потреб у воді і прискорення глобальних змін клімату призводять до опустелювання і зниження водозабезпеченості. Нестача води незабаром може призвести до розвитку та поглиблення вже існуючих глобальних проблем. Велика природомісткість і екологонебезпечність, техніко-економічна обмеженість у галузях національної економіки підвищують значимість обґрунтування нової стратегії, в основі якої мають бути екологенебезпечні і економічно ефективні напрями науково-технічного прогресу. Проведення ресурсозберігаючої політики з використанням досягнень науки і техніки здатне забезпечити високий економічний та соціальний ефект, а також знизити екологічне навантаження.

На сучасному етапі водні ресурси відіграють все важливішу роль в аграрному секторі економіки. Це зумовлено багатьма обставинами: необхідністю збільшення продуктивності сільського господарства, несприятливими агрокліматичними умовами в багатьох сільськогосподарських районах, диспропорціями в співвідношенні земельного потенціалу і можливостей щодо його забезпечення водними ресурсами та іншими факторами [1].

За період 2010-2018 рр. в Україні скорочується споживання прісної води водоспоживачами. Так, якщо у 2010 р. було використано 88867 млн м³ прісної води, то у 2018 р. – на 23,6% менше порівняно з 2010 р., зокрема у сільському господарстві – на 20,9%. При цьому, у структурі водокористування за галузями економіки у 2010 р. для потреб сільського господарства було використано 28,9% загального обсягу. У 2018 р. на потреби сільського господарства припадало 29,9% загального обсягу споживання, що на 1,0 в.п. більше 2010 року [2].

Загальна кількість води у світі не змінюється, а от її якість змінюється суттєво і не в кращий бік. Тривалий екстенсивний тип залучення водних ресурсів у оборот спричинив послаблення здатності водно-ресурсних джерел до самовідновлення. Це, в свою чергу, негативно відобразилося на якості води, що споживається. У зв'язку із цим, досить актуальним є питання раціонального і екологічнобезпечногo використання водних ресурсів у аграрному секторі з метою забезпечення національної безпеки держави.

Поряд із екологічними аспектами використання водних ресурсів наразі гостро стоїть питання економічних методів регулювання водокористування. Незадовільний стан гідротехнічних і очисних споруд, недосконалість економічних механізмів у сфері використання водних об'єктів негативно впливають на збереження і відновлення водних ресурсів держави. В умовах дефіциту бюджетного фінансування вирішення даних проблемних аспектів має базуватись на реалізації принципу платності і покриття всіх витрат постачання і використання водних ресурсів.

Вирішення проблеми екологічної кризи та економічних питань в сфері використання водних ресурсів на сьогодні можливе через інвестування –

критерій, що характеризує збільшення капіталу в різних галузях та сферах економіки, інфраструктурі, охорони довкілля, з одного боку, з іншого боку – як засіб надання соціальних послуг, які у кінцевому рахунку сприяють соціально-економічному розвитку суспільства [3].

За результатами дослідження було окреслено комплекс заходів зі збереження водних ресурсів при використанні їх у сільськогосподарському виробництві (рис. 1).

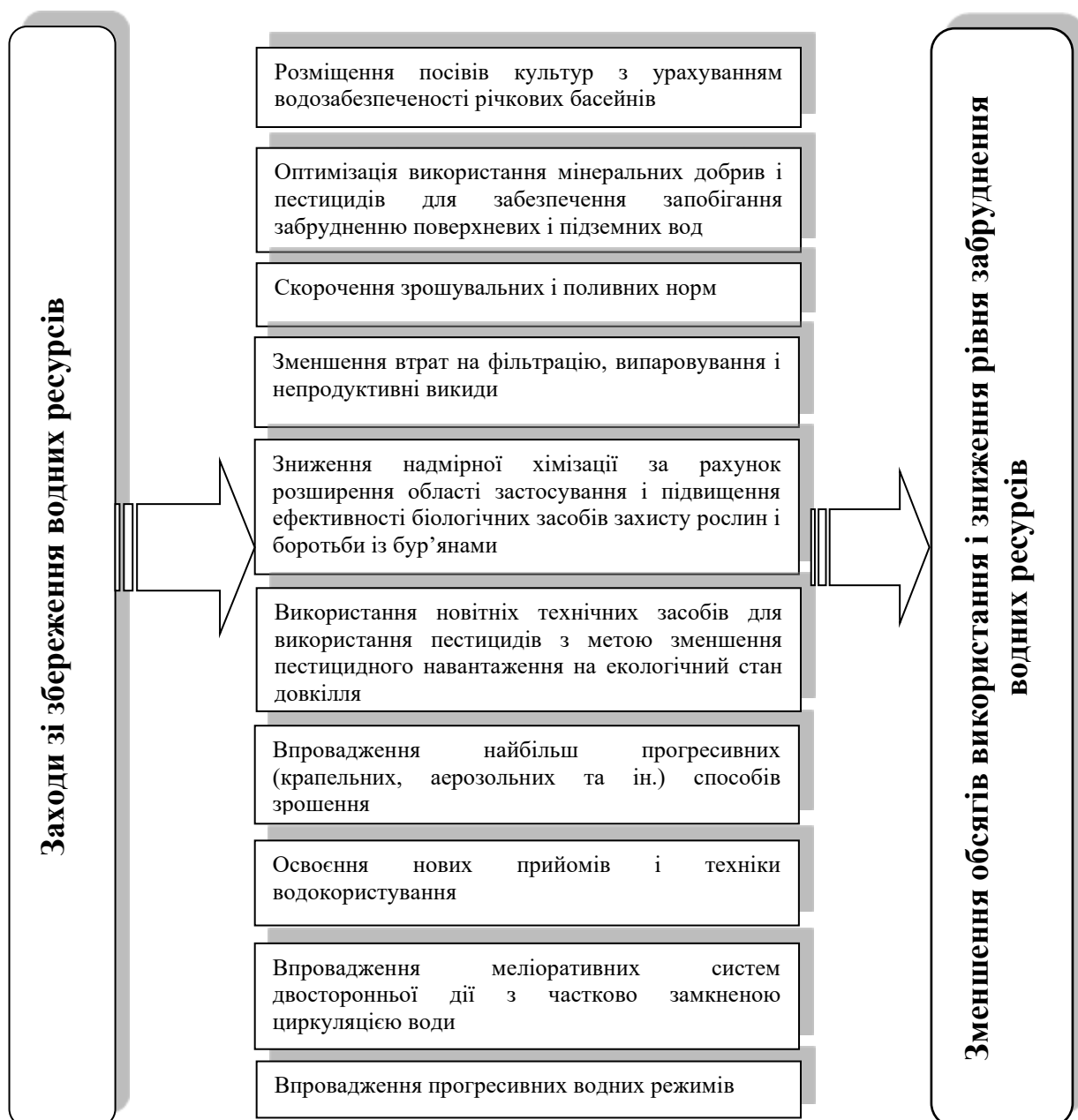

Рисунок 1 – Комплекс заходів зі збереження водних ресурсів у аграрному секторі

Джерело: розроблено авторами

На підставі вище викладеного можна зазначити, що основними складовими раціонального і екологічного водокористування у аграрному секторі є законодавчо-нормативне забезпечення, система відповідного контролю і сучасні технології використання водних ресурсів.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Сидорук Б. Особливості водокористування в аграрній галузі: проблеми і перспективи [Електронний ресурс] / Б. Сидорук // Агроеліта. – 2016. – Режим доступу: <http://agroprod.biz/2016/04/29/osoblyvosti-vodokorystuvannya-v-ahrarnij-haluzi-problemy-i-perspektyvu>.

2. Державна служба статистики України [Електронний ресурс] : офіційний веб-сайт. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>.

3. Дмитрієва О.О. Еколого-економічні аспекти питного водопостачання / О.О. Дмитрієва, А.А. Мосейчук, М.І. Проскурня // Агросвіт. – 2009. – №4. – С. 12-17.

***Annotation:** The main factors influencing the level of water supply are identified. The dynamics and structure of the use of fresh water by the enterprises of economic sectors are analyzed. The set of measures for conservation of water resources in the agricultural sector is outlined.*

***Key words:** water resources, water use, water supply, environmental problems, water economy*